

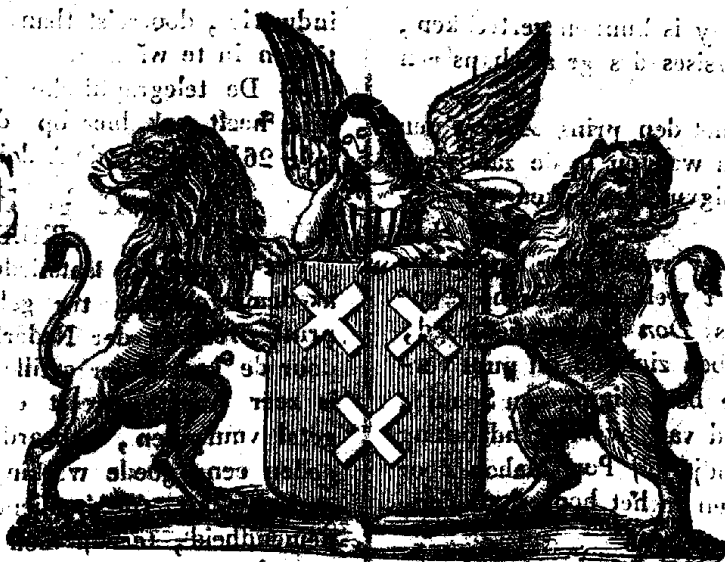
BREDASCHIE

COURANT.

STAAT-LETTERKUNDIG

NIEUWS.

Dingsdag



EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

3 Maart.

FRANKRIJK.

PARIS, den 28sten Februarij.

De ministeriele crisis is nog tot geene beslissing kunnen komen. Gisteren werd door den *Messageur* en het *Journal des Débats* aangekondigd, dat de heer *Thiers* den vorigen dag (eergisteren) met den koning meer dan twee uren in conferentie was geweest, dat Z. M. zeer voldaan was geweest over de door den heer *Thiers* voorgestelde grondslagen van het nieuwe kabinet en dat men mocht te gemoet zien, dat de *Moniteur* van gisteren, in een buitengewoon nummer, de benoemingen der nieuwe kabinetsleden zou aankondigen. Het kabinet zou aldus zijn zamengesteld: *Thiers*, voorzitter van den raad en minister van buitenlandse zaken; de *Remusat*, binnenlandse zaken; *Faustin*, justitie; de generaal *Cubières*, oorlog; de admiraal *Roussin*, marine; *Ducos*, landbouw en koophandel; *Faillat*, openbare werken; *Pelet* (de la Lozère), finantien; *Cousin*, openbaar onderwijs.

De gezegde aankondiging door den *Moniteur*, heeft intusschen niet plaats gehad. Integendeel liep gisteren middag het gerucht, dat de onderhandelingen met den heer *Thiers* weder waren afgebroken. Hij had van den koning eene schriftelijke belofte verlangd, dat indien hij de meerderheid in de kamer niet had, dezelve zou onthouden worden. De koning had hiertoe niet kunnen besluiten; de heer *Thiers* had ten half drie de Tuilerien verlaten; ten half vijf ure waren de heeren *Dupin* en *Soubt* bij Z. M.

Heden intusschen vermelden de beide bovengenoemde bladen, dat de heer *Thiers* gisteren niet bij den koning is geweest en de bepaalde conferentie eerst heden zou plaats hebben; zij zou waarschijnlijk de laatste zijn; of het nieuwe kabinet aldaar bepaald vastgesteld, of de onderhandelingen zouden afgebroken worden.

— Het *Journal des Débats* vermeldt intusschen nog, dat de heer *Dupin* bij den koning was geweest, dat hem de portefeuille van justitie was aangeboden; maar dat hij dezelve bepaald geweigerd had. Heden middag wordt vermaakt, dat de heer *Thiers* na de conferentie met den koning, aan verscheidene gedeputeerden verklaard had, dat het ministerie nagenoeg gevormd was. De heeren de *Remusat* en *Faillat* hadden hetzelfde verklaard; ook de heer *Lafave Laplagne* zou tot de nieuwe combinatie behooren.

— Uit de *Madridsche* brieven, thans langs den gewonen weg van den *Post* aankomende, blijkt, dat het met de opening der zitting van 1840 niet is toegestaan als men aanvankelijk gemeld heeft. De afgevaardigde *Oloaga* heeft een voorstel willen doen, om, alvorens de commissie voor de geloofsbrieven te benoemen, eene interpellatie aan het bestuur te doen, om te weten of al de verkiezingen voltallig waren. De voorzitter verklaard hebbende, dat geen voorstel kon gedaan worden voor de kamer geconstitueerd was, verniet gemaakte heer met al de leden der minderheid de zaak. De zaak heeft echter in zoo verre geen gevolg gehad, dat die leden den volgende dag de zitting wederom bijwoonden, waarin alstoen voornamelijk voorstel met 88 tegen 40 stemmen werd verworpen.

— Ter beurt is heden de volgende telegraphische depeche aangekomen.

De onderpremier van *Bajonne* aan den minister van binnenlandse zaken.

Ten gevolge van zware wanordelijkheden in den boezem der kamer, en van pogingen tot oproer, is Madrid den 24sten in staat van beleg verklaard; de zitting is geschorst. Bij het vertrek van den post begon de rust zich te herstellen.

Volgens berichten uit *Saragossa* van den 22sten februarij, was het fort *Segura* op het punt van zich op te geven, ten gevolge van oproer en verraad van het garnizoen.

— Ter beurt zijn heden de 5 pCt. tot 114 verhandeld; zijnde het hoogste merk dat het fonds nog bereikt had. De notering is geweest 113,85; de 3 pCt. 82,55; de 5 pCt. *Ardons* onderzagen eene daling ten gevolge van bovenstaande depeche; zij werden genoteerd tegen 25; Portugal 24 1/4; Rom. 100.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 28sten Februarij.

Van wegen de hoogeschool van Göttingen is eindelijk een afgevaardigde voor de Stendenvergadering, te weten de justitierraad *von Bothmer*, verkozen.

— Den 24 is de Stendenvergadering van het Hertogdom Nassau door den hertog geopend met eene aanspraak, waarin Z. D. verklaarde, de voetstappen van wijlen zijnen vader volgende, en diens werk voortzettende, slechts naar waarheid en recht te zullen handelen. Voorts is aangekondigd, dat de toestand des lands steeds gunstig blijft.

— In de *Augsburgsche Zeitung* wordt het volgende vermeld:

» Wat er ook van het tegendeel berigt mag worden, zeker is het dat de krijgstoerusting in Rusland onafgebroken voortgaat, en dat er op dit oogenblik wel reeds eene legermacht van meer dan 100,000 man der verschillendste wapenen in den omtrek der havens in de Zwarte Zee bijeengebragt is. Of hunne eventuele bestemming uitsluitend Konstantinopel en Natolie is, dan wel of men ook voor andere mogelijke botsingen genoegzaam voorbereid zijn wil, blijft voorsnag daargelaten; zoo veel echter valt niet te loochenen, dat men in Rusland zelf, vooral in het leger, eenen veldtocht als ontwijfelbaar beschouwt. Welligt is de onderneming tegen *Chiva*, waarvan men hier thans met groot verlangen berichten verwacht, slechts het eerste bedrijf van een grooter krigsdrama. Aan te nemen dat deze geweldige toerusting tegen de nog steeds niet bedwongen *Tscherken* gericht zijn, gelijk eenige bladen beweerd hebben, is dwaasheid, vermits in die doorsneden bergstreken eene bijzondere soort van oorlogvoering vereischt wordt, die alle ontwikkeling van talrijke strijdkrachten uitsluit.

— Sinds de aanwezigheid van den heer *Cockert* te *Warschau*, is de groote zuidelijke spoorweg ijverig onder handen genomen, en tusschen de hoofdstad en *Czarnochau* zijn eenige menigte menschen aan het werk. Verder is het aan geen twijfel meer onderhevig of er eene ijzerbaan van den Niemen tot aan *Libau* tot stand zal komen; men is reeds aan het opmeten.

— Te *Petersburg* wilde men, dat de Keizerin door den erfgrootvorst vergezeld, in April of Mei, over *Berlijn* zich naar de badplaats *Ems* zoude begeven. De laatstgenoemde zou zich vervolgens naar *Darmstadt* begeven.

— Volgens brieven uit *Konstantinopel*, tot den 5 dezer, had Vorst *Michael* van *Servie*, voor zijn vertrek uit die hoofdstad, eene afscheidsaudientie bij den Sultan gehad; bij welke gelegenheid hem den rang en titel van *Maschir* verleend en bovendien met het cereteeken, bevestigd heet, hetwelk alleen de Viziers van het Rijk mochten dragen.

— Naar *Frankfort* van brieven uit *Athene*, over *Triest* medegedeeld, zou het onderzoek van den in *Griekenland* ontdekt aanslag alzins bedenkelijke bijzonderheden aan het licht hebben gebragt, en de bewijzen opleveren, dat die zamenspanning veel uitgebreider en van ernstiger aard was, dan men aanvankelijk zich voorstelde; zoo zelfs dat men het niet onwaarschijnlijk achtte, dat van den kant der regering zelve dat onderzoek gestaakt, en zoo veel mogelijk een slinger over het gebeurde geworpen zou worden.

ENGLAND.

LONDEN, den 28sten Februarij.

H. M. de koningin heeft voor een paar dagen op Het park van *Beckington* een cour gehouden, ten einde, op haren troon gezeten, het adres van gelukwensching tot ontvangen van de Geestelijkheid van *Windsor*, als mede dat van de Universiteit van *Cambridge*, hetwelk haar, in processie door de groot-dignitarissen, de hoogleeraars en andere vierhonderd leden werd aangeboden.

Ook de stedelijke raad van *Londen* heeft tot de afzending van een adres van gelukwensching besloten.

— *Prins Albert* heeft thans zijn huis samengesteld.

— De hertog van *Wellington* is zoodanig ziek, dat hij niet kan optreden.

terop morgen naar zijn landgoed Strathfielsday is kunnen vertrekken, waar hij aan de regters van het hof van assises des graafschaps een gastmaal zal geven.

Eergisteren avond heeft de koningin met den prins Albert den schouwburg van Drurylane bezocht. Op den weg en in de zaal werden de beide vorstelijke personen met menigvuldige blijken van genegenheid begroet.

In het hoogerhuis heeft lord Londonderry weder eene langdurige beraadslaging uitgelokt over het aandeel, welk de Britsche regering in het verraad, door Maroto jegens Don Carlos gepleegd, scheen gehad te hebben. De ministers hebben zich op dit punt verdedigd, vooral ook door te beweren dat de Deedrediging van Spanje, langs welken weg dan ook, voor Engeland van overwegend belang is. Ook het in bezit nemen van het eilandje bij Port Mahon door de Franschen heeft tot scherpe aanmerkingen in het hoogerhuis geleiding gegeven.

Gisteren avond hebben de ministers in het lagerhuis eene nieuwe nederlaag geleden. Een der leden, de heer Liddell, deed een voorstel dat het huis inlichtingen gegeven werd, nopens de opeenstapeling van ambten en pensioenen die zekere hooge ambtenaars van het departement van finantien bezat. De ministers verzettten zich tegen dit onderzoek, maar het huis verklaarde zich met 210 tegen 212 stemmen voor het voorstel van den heer Liddell. Men sprak nu weder op nieuw van de aftreding van het ministerie.

De drie veroordeelde chartisten Frost, Williams en Jones, zijn thans te Portsmouth op een schip gebragt, hetwelk 200 misdadigers naar Nieuw Zuid-Wales vervoert. De heer Duncombe wil nog in het lagerhuis eene poging doen, om kunne verbanning naar de strafkolonie te voorkomen.

Men heeft tijdingen uit Lissabon tot den 19den. Het belangrijke dat zij houden is, dat de minister van finantien aan de cortes het budget van zijn departement aangeboden en daarbij zijn plan omtrent de vreemde schuld ontwikkeld heeft. Hij stelt voor, om de helft der achterstallige verschuldigde dividenden in geld te betalen, en de wederhelft in obligatiën die geen intrest geven. Om de uitgaven te dekken stelt hij voor, eene algemeene octrooi-belasting door het geheele land, en voorts om den manneget al te voeren, het sluiten eener nieuwe leening, bij welke men de gezegde belasting tot waarborg zou geven.

In de cortes daurden de beraadslagingen over het adres van antwoord nog voort; bij een der artikelen over de geschillen met Engeland met opzigt tot den slavenhandel, hadden de ministers met 16 stemmen de overhand behouden.

De uitvoerhandel naar China is thans hier te lande geheel geschorst; men kan nagaan, welk eene slapheid zulks in onze havens te weeg brengt. De ingevallen vorst zot ook den handel naar elders achteruit.

Ter beurze waren heden (28) genoteerd: 3 pCt. gec. 90 gr. vierde; Nederl. 2½ pCt. 53; dito 5 pCt. 100½; Spanje 25½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 1sten Maart.

In de kamer van vertegenwoordigers heeft de heer Brabant het rapport op het oorlogsbudget uitgebragt. De discussie daarvan is op den 9den maart bepaald. In de kamer is voorts de discussie geopend over een ontwerp tot belengeling van het duel. Een der leden, de heer van Cuisse, die het eerst het woord voerde, betogde dat men alvorens deze wet te stemmen, wel een ander moet aannemen, waarbij hoon en laster, die zoo dikwijls de aanleiding tot het tweegevecht geven, gestraft worden.

Sommige bladen vermelden, dat de Fransche regering zich geneigd heeft getoond, om het verzoek van den Belgischen minister van oorlog toe te staan, dat een vijftiental officieren van het Belgische leger, van onderscheiden wapens, ter hunner oefening, den aanstaanden veldtocht der Franschen in Afrika mogen gaan bijwonen.

Er zijn openbare gebeden bevolen voor de gelukkige verlossing van de koningin.

De koningin der Franschen benevens de hertogen van Orleans en Nemours en de prinses Clementine keeren heden avond naar Parijs terug.

Bij een besluit van den 28sten II. wordt bepaald dat er den 15den Julij 1841 te Brussel eene tentoonstelling van voorwerpen der nijverheid zal gehouden worden.

Onze gezant te Londen, de heer van de Weijer, is eergisteren met zijne echtgenote van Londen te Brussel aangekomen.

De minister van buiten- en binnenlandse zaken de Theux, begeeft zich eerstsdags in het huwelijk met de dochter van den burggraaf Duppere van Nijmegen, een meisje van 18 jaren.

Eene commissie van onderzoek omtrent den staat der linnen-

industrie, doorreist thans de Vlaanderen om op de plaatsen inlichtingen in te winnen.

De telegraphische depeche omtrent het voorgevallene te Madrid heeft ook hier op de Spaansche fondsen gewerkt. Geopend met 26½ daalden de Ardoins tot 25 negen zest; te Antwerpen 25½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Maart.

Het vuurwerk, laatstleden zaterdag avond op het plein achter het akademiegebouw, ter gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden afgestoken, en dat vervaardigd was door de kadets der artillerie van de Koninklijke Militaire Akademie, is zeer fraai geweest en naar wensch uitgevallen. Het aanzienlijk getal vuurpijlen, gepaard met de gelijktijdig opgaande tourbillons, deden eene goede weening; de vuurregens, pyramiden met bengelsch vuur, de druipende waterval en zon enz., gelukten bij uitnemendheid, terwijl men met genoegen, in eene zon van vuur, de woorden: *Hulde aan Oranje*, en ten slotte, het naamcijfer van den Prins, ter wiens eere het vuurwerk afgestoken werd, in eene gloria, te midden van twee groote fontainen, onderscheidde. Het mag gezegd worden, dat dit kunstvoor den jeugdigen vervaardigers, allezins tot eer verstrekte.

Door Z. M. is dezer dagen benoemd tot dijkgraaf in den polder Nieuw Vossemeer de heer A. van Trien, en tot secretaris der gemeente Huiberge, in deze provincie de heer W. Wasenbeek.

De Staats-Courant houdt heden een besluit van den 16den II. betreffende het opnemen in het Staatsblad, van eene tevens daarbij vermelde overeenkomst tusschen onze regering en het gemeenebest Lubeck, ten aanzien van de wederzijdsche afschaffing van het afgotsregt en de belasting op de landverhuizing.

Naar men verneemt heeft Z. M. den hoogleeraar Ackersdijk, benoemd tot rector-magnificus der hoogeschool van Utrecht, voor het akademiejaar 1840 tot 1841.

Aanstaanden Woensdag vertrekt Z. M. de Koning naar Amsterdam, werwaarts Hoogstdezelve door de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijke geslacht zal gevolgd worden.

Uit 's Hage schrijft men:

Heden morgen, bij het uitgaan van de Kloosterkerk, heeft de ongelukkige vrouw van den 11. Maandag met dezelfs modepligtige door het hof van Holland ter dood veroordeelden *Ligtlijf*, een request om *gratie* voor haren man aan Z. M. aangeboden. Men heeft opgemerkt, dat de Koning zich met deze vrouw, welke van hare drie kinderen vergezeld werd, en die getuende het rechtsgeding zulk eene voorbeeldige grootmoedigheid heeft betoond, vrij lang en op de minzaamste wijs heeft onderhouden.

Te Amsterdam zullen in den loop dezer maand negen jaagschieten verkocht worden, welke in het veer tusschen Amsterdam en Haarlem gediend hebben.

Uit Davenport schrijft men van den 27sten II.: » Zondag laatstleden is alhier van de werf te Feijenoord, de tweede rivierboot der Rijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij, de *IJssel* genaamd, aangekomen. Dezelve muunt in betrekking van maatsel en gemakelijkheid van inrichting, hoewel de overige niet en wordt algemeen bewonderd. Zoodra de zeeboot, welke met eenen grooten ketel voorzien moet worden, van de werf terug is, begint men te denken, dat in de eerste dagen van Maart zal geschiedt, welke de *IJssel* hervat worden.

Uit Assen wordt geschreven, dat de dorpskerk onder daardenen te Genemuiden, in de provincie Overijssel op nieuw uitgebrouwen is. Ook uit Utrecht wordt geschreven dat de zekke bang onder anderen in het dorp Maarssen heerscht.

Men verneemt van goederhand, dat de directie der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij aan den burgemeester van Millingen heeft doen ter hand stellen eene som van f 100, ten einde door Z. Ed. Achtb. te worden verdaeld onder die ingezetenen zijner gemeente, welke bij het ongeluk, hetwelk op den 19den dezer aan de stoomboot de *Stad Keulen* op den Rijn voor die gemeente is overkomen, het eerst met hunne aken zijn toegesneld tot redding der passagiers, equipage en passagiers-goederen.

Het getal der nieuw gebouwde Nederlandsche schepen, waarvoor in het jaar 1839 voor de eerste maal zeebrieven zijn verleend, bedraagt 123 bodems, houdende te zamen 19,959 lasten.

In hetzelfde jaar zijn, door verongelukkig, slooping of buitenlandschen verkoop, 34 schepen, houdende 1,098 lasten, buiten de vaart geraakt.

Op ultimo December 1838 bedroeg het getal der in de vaart voorhandene Nederlandsche zeeschepen 1,439, houdende 117,315 lasten, en was hetzelfde op ultimo December 1839 tot 1,528, houdende 135,339 lasten, vermeerderd; terwijl in 1839, 6,179 schepen, houdende 940,723 tonnen, zijn ingeklaard, en 3,984 schepen houdende 596,046 tonnen zijn uitgeklaard. Bovendien zijn nog in ballast ingeklaard 466 schepen, houdende 29,906 tonnen, en uitgeklaard 2,723 schepen, houdende 404,649 tonnen.

Uit deze opgaven blijkt, dat de handel en scheepvaart in Nederland gedurende het afgelopen jaar in een bijzonder bloeyenden staat verkeerd hebben.

Uit het verslag nopens den staat van het onderwijs in 1838 door de regering onlangs aan de Staten Generaal gedaan, blijkt onder anderen, uit den vergeleeden staat van het getal leerlingen der gymnasien en latijnsche scholen, dat in dit gewest het getal der leerlingen van 1833 tot 1838 als volgt is toegenomen: in 1833, 279 leerlingen; in 1834, 268; in 1835, 285; in 1836, 302; in 1837, 296; en in 1838, 301. Omtrent het lager onderwijs wordt ten aanzien der provincie Noord-Brabant het volgende overzigt getrokken uit de jaarlijksche overzichten van den staat van het onderwijs, door de provinciale schoolcommissien opgemaakt:

DE VASTENAVOND.

De mensch, die het moede wordt te zijn wat hij is en schijnt.

De Ondergeteekende heeft de eere het Tooneelsminnend Publiek te Breda te berichten, dat hij op WOENSDAG den 4. Maart 1840, de Edele representatie van het Abonnement zal geven, welke bestaan zal in het opvoeren van DERTIG JAREN of HET LEVEN VAN EEN DOBBELAAR, Tooneelspel dat in 3 Tijdvakken afgespeeld, ieder Tijdvak stelt eenen dag voor en ieder dag heeft twee Actes. Vrij gevolgd naar het Fransch *trente ans ou Va vie d'un joueur* van VICTOR DUCANGE en DINAUX door den Heer B. A. FALLE. Dit stuk dat sedert dezelfde vertaling zoo veel opgang in ons Vaderland gemaakt heeft, doch sedert eenige jaren in vergetelheid bedolven,

